

Տ. ՀՈՎԱԿԻՄ ԱԲԵՂԱ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆԻ ՔԱՐՈՋԸ՝ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

(9 հունվարի 2005 թ.)

«Այսուհետև չես ծառայ, այլ որդի, եթե որդի, եւ ժառանգ Աստուծոյ»:

«Այլևս ծառա չես, այլ՝ որդի, եւ եթե որդի ես, ապա ե՛ւ ժառանգ Աստուծոյ»:

(Գաղ. Դ 7)

«Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, ամեն»:

Այս օրերին Ամանորի մեր խնդությունը, բերկրանքն ու ուրախությունը կրկնապարկվում է, երբ շարունակաբար հաղորդ ենք դառնում Ս. Ծննդյան և Աստվածահայտության փոխներին:

Ահա չորս օրեր են անցել, ինչ մենք, միասնաբար, հեղինակվում այս լույս կամարների ներքո հնչող ավետմանը, մեր Մայր Եկեղեցու բոլոր խորաններից ի լուր աշխարհի ազդարարում ենք. «Քրիստոս ծնաւ եւ յայրենեցաւ»:

Աստուծո՛ւ մարդկանց հանդեպ ունեցած հոգածության ու սիրո մեծագույն դրսևորում էր Նրա քայլը, Իր Միածին Որդու առաքումն աշխարհ՝ մեկընդմիջւր ազատագրելով մեզ Աստուծո հետ մեր հարաբերություններում խոչընդոտ հանդիսացող բոլոր փեսակի մեղքերից ու կապանքներից:

Այս եղելության հավաքական գիտակցության դրսևորման մի փաստ է և այսօր մեր այսօրեղ գտնվելը: Նույն այս պարճառով է, որ Ամանորի այս օրերին հազարավոր հայորդիներ իրենց քայլերն ուղղում են դեպի Մայր եկեղեցի՝ այն վստահությամբ ու գիտակցությամբ, որ Աստված սիրում է մեզ, որ Աստված մշտապես օրհնություն ու երջանկություն է պարգևում մեզ, որ Աստված մշտանորոգ բարօրության պարգևատրու է, ընդանենկան երջանկության և հաջողության աղբյուր:

Միեւի ի հավաքացյալներ,

Յուրաքանչյուր քրիստոնյայի անհատական, ընդհանրական, հասարակական և ազգային կյանքը դարձնելով սնած, խնամած, հույս և երջանկություն պարգևած մարդեղության այս խորհուրդն այսօր եւս զորացնում է մեզ՝ այս անգամ առաքելական խոսքով. «Այլևս ծառա չես, այլ՝ որդի, եւ եթե որդի ես, ապա ե՛ւ ժառանգ Աստուծոյ»:

Պողոս առաքյալի այս խոսքը մեր առջև բացում է վաղ քրիստոնեական համայնքների կյանքից ուսանելի մի դրվագ:

Ի՞նչ դեր ունի Հին Կրակարանի օրերը Քրիստոսի լույս հավաքքի խորհրդի ներքո: Այս հարցի շուրջ փարակարծություններ կային, որոնց լուծումն է առաջադրում սիրո ավե-

լրարանը քարոզող առաքյալը, քրիստոնյաներն Աստծո նորդիներն են ու ժառանգները և ո՛չ ծառաներ:

Աստծո Որդին դարձավ մարդու Որդի՝ մեզ իրեն ժառանգակից դարձնելու: Քրիստոսի միջոցով մեր հարաբերությունը Աստծո հետ դարձավ Հոր և Որդու հարաբերություն: Քրիստոսով հավատացյալները ձեռք են բերել որակական մի նոր հատկություն ու գտնվում են մի նոր վիճակում: Ահա այս մասին է հպարտորեն ու վստահությամբ քարոզում Պողոս առաքյալը:

Հավատարյով առաքյալի խոսքին՝ կցանկանայի ավելացնել, որ մեր հանդեպ ունեցած Աստծո հարաբերության այս որակը անհրաժեշտ պայման է մեր փրկության ողջ ճանապարհին:

Սա մեր փրկության ուղին է ոչ թե օրենքով, այլ որդեգրության շնորհով: Իսկ Հովհաննես Ավետարանի խոսքերով այս շնորհին արժանանում են նրանք, ովքեր ընդունում են Քրիստոսին: Քանի որ, ըստ ավետարանի՝ «Յուրայիների մոտ եկավ, բայց յուրայիները նրան չընդունեցին: Իսկ ովքեր նրան ընդունեցին, նրանց իշխանություն տվեց լինելու Աստծո որդիներ, նրանց, որոնք իր անվանը կհավատան: Նրանք ո՛չ արյունից, ո՛չ մարմնի կամքից և ո՛չ էլ մարդու կամքից, այլ Աստծուց ծնվեցին» (Հով. Ա 11-13):

Միեւելի հավատացյալներ,

Որդեգրությունը մեզ համար երկնային Աստվածատուր պարգև է: Աստծո զավակներ լինելու շնորհը, նույն Հովհաննես Առաքյալի խոսքերով, աստվածային կյանքից մեզ տրված այն բարիքներն ու իշխանությունն են, որոնք մեզ համար իրականություն են դարձել պատմական այն վայրկյանից, երբ մեր հայրերն իրենց կյանքը փառեցին Քրիստոսի լույս Ավետարանին ու կյանքի պարգևին: Ահա ավելի բան 1700 տարիներ մենք, որպես այս ժառանգության կրողներ, քայլում ենք պատմության մեջ թե՛ մեր հաղթական Արարատով և թե՛ չարչարանքի Գողգոթայով:

Այնուամենայնիվ, որդեգրության համընդհանուր գիտակցությունն ունենալուց բացի, մենք տրակավին անդուլ աշխատանքի կարիք ունենք, որպեսզի այս հավատքը դառնա մեր յուրաքանչյուրիս համոզումը, կյանքի անջնջելի մասը և մեր գոյության էական հատկանիշը, որ մենք դառնանք ոչ միայն այս ամենի լոկ կրողները, այլև հարստացնողներն ու պահպանողները:

Արդիականության ներկա ձեռքբերումների պայմաններում, երբ աստվածապարգև նվաճումների հետ մարդուն մատուցվում են բազում անակնկալներ, որոնցից լավն ու բարին զանազանելը մեծ ճիգերի ու ջանքերի արդյունք է, միգուցե այս ամենն իրականացնելը դժվար թվա:

Բայց ընթերցեք Սուրբ Գիրքը:

Աստծո և մեր հարաբերությունները, որպես Հոր և Որդու հարաբերություններ, նաև Հին Կտակարանի պատգամներից են: Մի՞թե այս ճշմարտության արտահայտությունը չէր այն ուխտը, որ կնքվեց Աբրահամի և Աստծո միջև: Մի՞թե Հոր և Որդու հարաբերությունների պարմություն չէ սուրբգրային պատմումների այն շարքը, որոնցով նա ուղղում ու դաստիարակում է մեզ: Օրինակները բազում են: Բայց հիշեք մեկ բան. եթե նույնիսկ մենք հեռացել ենք Աստծուց, Տերը որպես ծնող միշտ սիրում ու սպասում է մեզ:

Տեսեք, թե ինչպիսի գեղեցիկ խոսքերով է արարահայրում Ավետարանիչն այս հարարերությունը, երբ խոսում է անառակ որդու վերադարձի մասին, երբ նույնիսկ որդին հեռանալուց, օտարության մեջ դեգերելուց, իր ունեցվածքը վաճառելուց ու անօրեն կյանքով ապրելուց հետո գղջում և վերադառնում է Հոր մոտ:

Որդեգրության շնորհը մեկ վայրկյանում չի կարելի ձեռք բերել: Այն մեր ամբողջ կյանքի վարձարությունն է, որ մեզ թելադրում է աճել և գորանալ Քրիստոսով: Սա մեզ մղում է անդրադառնալու Աստծո փառքին:

Տերն է ասում՝ եղի՛ր սուրբ, ինչպես քո երկնավոր Հայրն է սուրբ: Ահավասիկ մեր ուխտի ճանապարհին մի պայման. անձնապես մաքրվելն ու կարարելության հասնելը որպես հիմք և նպարակ այն առաքելության, որ մենք սկսել ենք այս սուրբ վայրից՝ Եկեղեցուց: Եվ այս Մթերությունը ոչ միայն մեզ համար է, այլև մեր մարերիմի, բարեկամի ու շրջապատի:

Սիրելի հայորդիք,

Նոր ենք մուտք գործել 2005 թվական: Այս պահին բոլորս լցված ենք ոգևորությամբ ու խնդությամբ: Որպես զավակներ Աստծո, մենք աղոթում ենք, որ Աստված իմաստություն պարգևի մեզ բոլորիս՝ այս փարի ևս խաղաղությամբ և երջանկությամբ անցկացնելու:

Այս պահին լցված գոհունակությամբ նաև մարաբերում եմ մեկ այլ առաքելական խոսք՝ այլաբանորեն մեկնելով. եթե այսօր մենք ընկալում ենք որդի լինելու մեր հանգամանքը, ապա նախ և առաջ մեր հավատարմությունը պետք է սկսվի մեր ընդանեկան սուրբ հարկերից:

Խոսելով Աստծո հանդեպ սիրո մասին, Հովանեսն առաքյալն ասում է, որ ի՞նչպես կարող ես սիրել Աստծուն, որին չես տեսնում, եթե չես սիրում դիմացինիդ՝ քո ընկերոջն ու բարեկամին: Այսօր մենք ևս չենք կարող վարահեցնել, որ սիրում ենք Աստծուն, եթե չսիրենք մեր ծնողներին: Ուրեմն եկեք հիշենք պարսկերանը, որ ասում է՝ պարսկի քո հորն ու մորը:

Ընդամենը է նաև մեր Սուրբ Եկեղեցին, որ մեզ համար ծնող է դարձել: Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը, ուր միշտ մեր քայլերն ենք ուղղում հայցելու այն բյուր օրհնությունը, որ բխում է այս սուրբ վայրից և Հայոց Հայրապետի աղոթքներից:

Ընդամենը է նաև մեր սուրբ Հայրենիքը՝ Հայաստան աշխարհը, որին պետք է սիրել ու ծառայել անաչառ ու անկեղծ նվիրումով:

Ուրեմն, եկեք վերանորոգենք մեր ուխտը և մեր հավատարմությունը, որպես զավակները մեր Մայր Եկեղեցու, որ որևէ ուժ չկարողանա հեռացնել ու վանել մեզ մեր սուրբ հավաքից, մեր Սուրբ Եկեղեցուց ու հայրենի սիրուց:

Այս մարածումներով ու խոհերով աղոթենք ու հայցենք Տիրոջ օրհնությունը, որպեսզի մեզ ուժ պարգևի՝ օրհնությամբ շարունակելու մեր ընթացքը, որպես արժանի զավակներ ու որդեգիրները մեր երկնավոր Հոր, որ «օրհնեալ է ընդ Որդույն և Սուրբ Հոգույն այժմ և միշտ և յաւիտեանս. Ամեն»: